

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43005
Nom	Educació i mitjans de comunicació
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	5.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia	4 - Educació eticocívica en una societat pluralista	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
HERRERAS MALDONADO, ENRIQUE	359 - Filosofia

RESUM

Dins el màster "Ètica i democràcia", en aquest curs analitzarem el paper dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies en el desenvolupament de les democràcies actuals. Prenent aquesta temàtica com a referent bàsic, abordarem la qüestió de l'educació democràtica en les anomenades societats mediàtiques (societats de la informació i el coneixement, o societats-xarxa, en terminologia de Castells). És possible una educació cívica i democràtica en societats en les quals presumptament impera l'homo videns-seguint Sartori-, éssers humans amb reduïda capacitat per al pensament abstracte enfront de la potència del llenguatge audiovisual? ¿Aborda l'educació formal actual degudament els reptes i desafiaments plantejats per la nova cultura audiovisual i digital? Què dir de projectes imminents com el de la "escola 2.0"? Com contribueix i pot contribuir Internet a l'aprofundiment de la ciutadania democràtica? Aquests són alguns dels interrogants que encoratjar la investigació, els debats i la reflexió en aquest curs.

objectius
Un dels objectius principals és contribuir al diàleg tant filosòfic com pedagògic al voltant dels mitjans de comunicació i les noves tecnologies en societats democràtiques. Es tracta de reflexionar sobre el nou subjecte que està sorgint i que pot sorgir a la calor de taltecnologies. Per tant, l'anàlisi sociològica sobre el que hi ha de ser ampliat amb un altre més normatiu sobre el que és ètica i educativament desitjable, amb vista a la construcció d'una ciutadania mediàtica i la realització progressiva de societats globals tan

intercomunicades com justes.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2136 - Màster Universitari en Ètica i Democràcia

- Conèixer i saber utilitzar els models de racionalitat pràctica i l'argumentació moral i política.
- Conèixer i aplicar els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics.
- Conèixer i posar en pràctica els distints mètodes d'ensenyament/aprenentatge d'ètica i democràcia i ètiques aplicades, implicats tant en el sistema d'ensenyament secundari i de batxillerat com de grau.
- Comprendre críticament el caràcter de permanència i historicitat dels valors morals i democràtics, incidint en els valors del nostre temps i la seua jerarquia, desenvolupant les habilitats que permeten dur a terme un procés educatiu efectiu en aquests valors.
- Comprendre el problema que planteja el fet moral i conèixer críticament un model de resposta a aquest problema, recurrent als mecanismes de tipus psicològic, sociològic, lingüístic, etc. possibiliten educar en la moral justificada des d'aquest model.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

- Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.
- Participar en debats i discussions, dirigir-los i ser capaços de resumir-los i extraure d'ells les conclusions més rellevants.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Després del procés d'ensenyament-aprenentatge, l'alumne serà capaç de:

- Reflexionar sobre què concepcions educatives ens poden ajudar a desenvolupar una ciutadania activa i interessada a potenciar cadascuna de les seves dimensions: política, social, econòmica, civil, intercultural i cosmopolita.
- Reflexionar sobre un mètode renovat d'educació liberal que contribueixi al desenvolupament de les nostres habilitats intel·lectuals i pràctiques i que ens proporcioni pautes per comprendre realitats socials controvertides, conrear el judici intel·lectual i ètic, l'empatia i la responsabilitat social, fomentant un aprenentatge integral i la construcció de la identitat personal.
- Aprofitar el potencial que tanquen les aportacions de la tradició retòrica en la formació de la ciutadania.
- Conèixer el nou subjecte que està sorgint i que pot sorgir a la calor dels mitjans de comunicació i de les noves tecnologies, i sobre el que és ètica i educativament desitjable, amb vista a la construcció d'una ciutadania mediàtica i la realització progressiva d'societats globals tan interrelacionades com justes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La nova realitat dels mitjans de comunicació.

2. Societat de masses i mitjans de comunicació. Lippmann i Dewey.

3. Democràcia, mitjans de comunicació i formació de l'opinió pública

4. Antropologia mediàtica: ¿hombre manipulado, soberano o autónomo?

5. Anàlisi ètica-comparativa dels mitjans (cinema i televisió).

6. Postmodernitat, tecnologies comunicatives i nou cinisme**7. La irrupció d'Internet i els seus efectes sociopolítics. la República.com****8. Veritat i posveritat als mitjans de comunicació****9. L'educació en i amb les tecnologies comunicatives. L'aprenentatge 2.0****10. Tecnologia comunicativa, cooperació i educació per al desenvolupament****11. La "pantalla global": cap a una escola moderna o hipermoderna?****VOLUM DE TREBALL**

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	26,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Seminaris	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Resolució de casos pràctics	15,00	0
TOTAL	105,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge habitual serà la de seminari de treball, per la qual cosa és imprescindible que hi hagi un estudi previ i autònom per part de l'alumnat i una discussió i participació en les sessions de seminari que són obligatòries.

D'altra banda, s'informarà dels congressos i seminaris i altres activitats en què els alumnes poden participar, obtenint amb això crèdits del Programa.

AVALUACIÓ

L'avaluació té un caràcter continu, flexible i personalitzat, de manera que cada alumne establirà un pla de treball singularitzat segons l'àrea del qual provingui, els interessos que manifesti en la investigació i les seves inquietuds professionals. Els criteris d'avaluació més comuns s'estableixen entorn de tres àrees:

- a. - Assistència i participació significativa en classes i seminaris (20%);
- b. - Capacitat d'anàlisi crítica i claredat en les exposicions (30%);
- c. - Presentació de treballs finals de les respectives matèries, seguint els criteris científics internacionals (50%).

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BARKER, CH., Televisión, globalización e identidades culturales, Paidós, Barcelona, 2003.
- BONETE, E., (ed.), Ética de la comunicación audiovisual, Tecnos, Madrid, 1999.
- BOURDIEU, P., Sobre la televisió, Edicions 62, Barcelona, 1997.
- BUENO, G., Telebasura y democracia, Ediciones B, Madrid, 2003.
- CASTELLS, M., La era de la información: economía, sociedad y cultura, I, Alianza, Madrid, 1997.
- CASTELLS, M., La galaxia Internet, Mondadori, Barcelona, 2001.
- COBO, C. y PARDO, H., Planeta Web 2.0. Inteligencia colectiva o medios fast food, UVIC y FLACSO México, Publicación digital, 2007.
- COLOM, A. J., La (de)construcción del conocimiento pedagógico. Nuevas perspectivas en teoría de la educación, Paidós, Barcelona, 2002.
- CORTINA, A., Por una ética del consumo. La ciudadanía del consumidor en un mundo global, Taurus, Madrid, 2002.
- CORTINA, A. y CONILL, J. (ed.), Educar en la ciudadanía, Alfons el Magnànim, Valencia, 2001.
- DE PAZ, D., Escuelas y educación para la ciudadanía global, Intermón Oxfam, Barcelona, 2007.
- ESCÁMEZ, J., GARCÍA, R., PÉREZ, C. y LLOPIS, A., El aprendizaje de valores y actitudes. Teoría y práctica, Octaedro, Barcelona, 2007.
- FERRÉS, J., Educar en una cultura del espectáculo, Paidós, Barcelona, 2000.
- FERRÉS, J., La educación como industria del deseo, Gedisa, Barcelona, 2008.
- GARCÍA, R., TRAVER, J. A. y CANDELA, I., Aprendizaje cooperativo. Fundamentos y técnicas, ICCE, Madrid, 2001
- GOZÁLVEZ, V. y CONILL, J. (coord.), Ética de los medios. Una apuesta por la ciudadanía audiovisual, Gedisa, Barcelona, 2004.
- HABERMAS, J., Historia y crítica de la opinión pública, Ediciones Gili, Barcelona, 1994.
- KLEIN, N., No Logo. El poder de las marcas. Paidós, Barcelona, 2001.
- LIPOVETSKY, G., Metamorfosis de la cultura liberal. Ética, medios de comunicación y empresa. Anagrama, Barcelona, 2003.
- LIPOVETSKY, G. y SERROY, J., La pantalla global. Cultura mediática y cine en la era

hipermoderna, Anagrama, Barcelona, 2009.

- MIRALLES, R. (coord.), Medios de comunicación y educación, Cuadernos de Pedagogía, Barcelona, 2003.
- POSTMAN, N., Divertimnos fins a morir, Llibres de Índex, 1990.
- RAMONET, I., La tiranía de la comunicación, Debate, Barcelona, 1998.
- SANMARTÍN, J. (ed.), Ética y televisión, Centro Reina Sofía, Valencia, 1998.
- SANMARTÍN, J., GRISOLÍA, J. S. Y GRISOLÍA, S. (eds.), Violencia, televisión y cine, Ariel, Barcelona, 1998.
- SARTORI, G., Homo videns. La sociedad teledirigida, Taurus, Madrid, 1998.
- SEBRELI, J. J., El olvido de la razón. Un recorrido crítico por la filosofía contemporánea, Debate, Barcelona, 2007.
- SENABRE, E., Mira la tele i pensahil!, Bullent, València, 2007.
- SUNSTEIN, C. R., República.com. Internet, democracia y libertad. Paidós, Barcelona, 2003.
- SUNSTEIN, C. R., Republic.com 2.0, Princeton University Press, 2008.
- THOMPSON, J. B., Los media y la modernidad, Paidós, Barcelona, 1998.
- VIDAL BENEYTO, J. (ed.), Hacia una sociedad civil global, Taurus, Madrid, 2003.
- VIDAL BENEYTO, J. (ed.), La ventana global, Taurus, Madrid, 2002.
- WOLTON, D., Internet, ¿y después?, Gedisa, Barcelona, 2000.
- WOLTON, D., Sobrevivir a Internet, Gedisa, Barcelona, 2000.